

Rada
Unii Europejskiej

Bruksela, 6 czerwca 2019 r.
(OR. en)

9850/19

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2019/0135 (NLE)

JAI 602
DROIPEN 91
COPEN 242
COSCE 7

WNIOSEK

Od: Sekretarz Generalny Komisji Europejskiej,
podpisał dyrektor Jordi AYET PUIGARNAU

Data otrzymania: 6 czerwca 2019 r.

Do: Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Sekretarz Generalny Rady Unii
Europejskiej

Nr dok. Kom.: COM(2019) 273 final

Dotyczy: Wniosek dotyczący DECYZJI RADY w sprawie stanowiska, jakie ma
zostać zajęte w imieniu Unii Europejskiej na 83. posiedzeniu plenarnym
Grupy Państw Przeciwko Korupcji (GRECO) w odniesieniu do
uczestnictwa Unii Europejskiej w GRECO w charakterze obserwatora

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument COM(2019) 273 final.

Zał.: COM(2019) 273 final

Bruksela, dnia 6.6.2019 r.
COM(2019) 273 final

2019/0135 (NLE)

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie stanowiska, jakie ma zostać zajęte w imieniu Unii Europejskiej na 83. posiedzeniu plenarnym Grupy Państw Przeciwko Korupcji (GRECO) w odniesieniu do uczestnictwa Unii Europejskiej w GRECO w charakterze obserwatora

UZASADNIENIE

1. PRZEDMIOT WNIOSKU

Niniejszy wniosek dotyczy decyzji ustalającej stanowisko, które ma zostać zajęte w imieniu Unii Europejskiej w ramach Grupy Państw Przeciwko Korupcji (GRECO) w związku z przewidywanym przyjęciem decyzji dotyczącej statusu obserwatora Unii Europejskiej.

2. KONTEKST WNIOSKU

GRECO została ustanowiona w 1999 r. przez Radę Europy w celu monitorowania przestrzegania przez państwa standardów antykorupcyjnych określonych w Prawnikarnej konwencji o korupcji i Cywilnoprawnej konwencji o korupcji. Celem GRECO jest poprawa zdolności jej członków do zwalczania korupcji poprzez monitorowanie przestrzegania przez jej członków standardów antykorupcyjnych Rady w drodze dynamicznego procesu wzajemnej oceny i wzajemnej presji. Dzięki systemowi ocen przyczynia się ona do identyfikacji niedociągnięć w krajowych strategiach antykorupcyjnych, co prowadzi do niezbędnych reform legislacyjnych, instytucjonalnych i praktycznych.

Obecnie GRECO liczy 49 pełnoprawnych członków¹ i 10 obserwatorów².

Uczestnictwo UE w GRECO jest jednym z priorytetów współpracy między Unią Europejską a Radą Europy. Chociaż UE współpracuje z Radą Europy na podstawie protokołu ustaleń uzgodnionego w 2007 r.³, GRECO jest jednym z niewielu organów Rady Europy, z którymi UE nie ma specjalnych ram prawnych współpracy. UE nie uczestniczy w posiedzeniach GRECO, w związku z czym możliwości wymiany poglądów z GRECO i jej członkami oraz współpracy w kwestiach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania w dziedzinie praworządności i walki z korupcją są bardzo ograniczone.

W 2011 r. Komisja określiła główne cele ściślejszej współpracy między UE a GRECO oraz przeanalizowała możliwe sposoby uczestnictwa UE w pracach GRECO i płynące z tego korzyści⁴. Następnie w 2012 r. w komunikacie Komisji⁵ przedstawiono dwuetapowe

¹ Albania, Andora, Armenia, Austria, Azerbejdżan, Belgia, Białoruś, Bośnia i Hercegowina, Bułgaria, Chorwacja, Cypr, Czarnogóra, Czechy, Dania, Estonia, Finlandia, Francja, Grecja, Gruzja, Hiszpania, Irlandia, Islandia, Liechtenstein, Litwa, Luksemburg, Łotwa, Malta, Mołdawia, Monako, Niderlandy, Niemcy, Norwegia, Polska, Portugalia, Północna Macedonia, Rosja, Rumunia, San Marino, Serbia, Słowacja, Słowenia, Stany Zjednoczone Ameryki, Szwecja, Szwajcaria, Turcja, Ukraina, Włochy, Węgry i Zjednoczone Królestwo;

² cztery organy Rady Europy, a mianowicie Zgromadzenie Parlamentarne, Europejski Komitet ds. Współpracy Prawnej, Europejski Komitet Problematyki Przystępności (CDPC) oraz Bank Rozwoju Rady Europy (CEB); Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD); Organizacja Narodów Zjednoczonych, reprezentowana przez Biuro Narodów Zjednoczonych ds. Narkotyków i Przystępności (UNODC), Biuro Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka (ODIHR) Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (OBWE), Międzynarodowa Akademia Antykorupcyjna (IACA); Międzynarodowy Instytut Demokracji i Pomocy Wyborczej (IDEA) oraz Organizacja Państw Amerykańskich (OPA).

³ CM(2007)74, przyjęty dnia 10 maja 2007 r. przez Komitet Ministrów Rady Europy.

⁴ COM(2011) 307 final.

⁵ COM(2012) 604 final.

podejście do przystąpienia UE do GRECO, które zakłada status *pełnoprawnego uczestnika*⁶ w pierwszym etapie i *pełne członkostwo* w drugim etapie.

Parlament Europejski stale wyrażał poparcie dla uczestnictwa UE w GRECO w licznych sprawozdaniach i rezolucjach, takich jak rezolucja z 2016 r. w sprawie walki z korupcją i działań następczych w związku z rezolucją w sprawie przestępczości zorganizowanej, korupcji i prania pieniędzy z 2015 r., a także w debacie na posiedzeniu plenarnym w 2018 r.

W dniu 20 marca 2019 r. dyrektor wykonawczy GRECO wysłał pismo do prezydencji Rady, w którym zasugerował, by rozważyć przystąpienie UE do GRECO w charakterze *obserwatora*. Status obserwatora umożliwiłby UE uczestnictwo w posiedzeniach GRECO i dostęp do wszystkich omawianych dokumentów. Jako obserwator UE nie miałyby prawa głosu, nie byłaby poddawana ocenie i nie zajmowałyby formalnego stanowiska w procesach oceny ani nie uczestniczyłyby w misjach oceniających. Od obserwatorów nie wymaga się wkładu finansowego. Należy zauważyć, że zasady te są jednakowe dla każdego obserwatora.

Zgodnie z art. 220 TFUE Unia ustanawia wszelkie właściwe formy współpracy z organami Organizacji Narodów Zjednoczonych i jej organizacjami wyspecjalizowanymi, Radą Europy, Organizacją Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie oraz Organizacją Współpracy Gospodarczej i Rozwoju. Obowiązek wykonania tego artykułu spoczywa na wysokim przedstawicielu Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa oraz na Komisji. Komisja oficjalnie poinformowała Parlament Europejski i Radę o zamiarze ubiegania się o status obserwatora w GRECO dla Unii Europejskiej. Na posiedzeniu w dniu 6 czerwca 2019 r. Rada poparła propozycję, aby Unia stała się obserwatorem w GRECO.

W dniu 6 czerwca 2019 r. Komisja przedłożyła Sekretarzowi Generalnemu Rady Europy wniosek UE o nadanie jej statusu obserwatora⁷.

Obecny wniosek UE o uzyskanie statusu obserwatora w GRECO nie wyklucza w przyszłości innych możliwych form uczestnictwa, w tym pełnego członkostwa.

Wniosek UE zostanie prawdopodobnie rozpatrzony na posiedzeniu plenarnym GRECO w dniach 17–21 czerwca 2019 r. Decyzja taka podejmowana jest jednomyślnie. Jeżeli na posiedzeniu plenarnym nie uda się osiągnąć jednomyślności, sprawa może zostać skierowana do Komitetu Ministrów, który podejmie decyzję większością dwóch trzecich głosów wszystkich swoich przedstawicieli. Wszystkie państwa członkowskie UE są członkami GRECO i będą uczestniczyć w podejmowaniu decyzji o przyznaniu UE w GRECO statusu obserwatora.

Zgodnie z zasadą lojalnej współpracy państwa członkowskie są zobowiązane do poparcia wniosku. Komisja podjęła jednak w tej sprawie decyzję, aby przedstawić wniosek na podstawie art. 218 ust. 9 TFUE. Pozwoli to jeszcze skuteczniej zapewnić, że państwa członkowskie UE jednogłośnie poprą udzielenie UE statusu obserwatora na posiedzeniu plenarnym GRECO, a w razie potrzeby – na kolejnym posiedzeniu Komitetu Ministrów.

⁶ Status pełnoprawnego uczestnika oznaczałoby, że Unia Europejska nie podlegałaby systemowi wzajemnej oceny, nie przysługiwałoby jej prawo głosu ani nie mogłaby wysłać do biura GRECO swojego przedstawiciela; przewidziano również pewne zaangażowanie Unii Europejskiej w system oceny.

⁷ Zgodnie z procedurą Rady Europy organizacja może uzyskać status obserwatora w GRECO poprzez skierowanie do Sekretarza Generalnego Rady Europy pisma z prośbą o przyznanie takiego statusu. Zob. w szczególności rezolucję statutową Rady Europy nr (93) 28.

3. PODSTAWA PRAWNA

Głównym celem GRECO jest poprawa zdolności jej członków do walki z korupcją. Dlatego podstawą prawną proponowanej decyzji powinien być art. 83 TFUE w związku z art. 218 ust. 9 TFUE.

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie stanowiska, jakie ma zostać zajęte w imieniu Unii Europejskiej na 83. posiedzeniu plenarnym Grupy Państw Przeciwko Korupcji (GRECO) w odniesieniu do uczestnictwa Unii Europejskiej w GRECO w charakterze obserwatora

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 83 w związku z art. 218 ust. 9,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Rezolucja statutowa Rady Europy nr (93) 28 przewiduje możliwość uzyskania przez państwa trzecie i organizacje międzynarodowe statusu obserwatorów w porozumieniach częściowych i rozszerzonych, takich jak porozumienie o ustanowieniu GRECO.
- (2) W dniu 6 czerwca 2019 r. Komisja przedłożyła Sekretarzowi Generalnemu Rady Europy wniosek Unii o nadanie jej w GRECO statusu obserwatora.
- (3) Uczestnictwo Unii Europejskiej w GRECO w charakterze obserwatora nie wyklucza ewentualnego przyszłego uczestnictwa w GRECO jako pełnoprawnego członka.
- (4) Wszystkie państwa członkowskie Unii Europejskiej są członkami GRECO.
- (5) Oczekuje się, że decyzja w sprawie statusu Unii Europejskiej jako obserwatora zostanie podjęta na 83. posiedzeniu plenarnym GRECO w Strasburgu, w dniach 17–21 czerwca 2019 r.
- (6) Jeżeli decyzja ta nie zostanie podjęta na 83. posiedzeniu plenarnym GRECO w dniach 17–21 czerwca 2019 r. ani na następnym posiedzeniu plenarnym GRECO, państwa członkowskie Unii Europejskiej powinny poprzeć przekazanie sprawy Komitetowi Ministrów, w którym powinny poprzeć przyjęcie UE jako obserwatora w GRECO.
- (7) Należy zatem ustalić stanowisko, które ma być zajęte w imieniu Unii Europejskiej w odniesieniu do przyjęcia decyzji w sprawie statusu obserwatora Unii Europejskiej,
- (8) Niniejsza decyzja pozostaje bez uszczerbku dla zasady lojalnej współpracy i już ciężącego na wszystkich państwach członkowskich zobowiązania do poparcia wniosku UE o status obserwatora,
- (9) [Zgodnie z art. 3 Protokołu nr 21 w sprawie stanowiska Zjednoczonego Królestwa i Irlandii w odniesieniu do przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej i do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, te dwa państwa członkowskie powiadomiły o chęci uczestniczenia w przyjęciu i stosowaniu niniejszej decyzji.]
- (10) [Zgodnie z art. 1 i 2 Protokołu nr 21 w sprawie stanowiska Zjednoczonego Królestwa i Irlandii w odniesieniu do przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości,

załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej i do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, bez uszczerbku dla art. 4 tego protokołu, te dwa państwa członkowskie nie uczestniczą w przyjęciu niniejszej decyzji i nie są nią związane ani jej nie stosują.]

- (11) [Zgodnie z art. 1 i 2 Protokołu (nr 22) w sprawie stanowiska Danii, załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej i do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, Dania nie uczestniczy w przyjęciu niniejszej decyzji i nie jest nią związana ani jej nie stosuje],

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Stanowisko, jakie ma zostać zajęte w imieniu Unii Europejskiej na 83. posiedzeniu plenarnym Grupy Państw Przeciwko Korupcji (GRECO) w dniach 17–21 czerwca 2019 r., a w razie potrzeby – na późniejszym posiedzeniu Komitetu Ministrów, jest następujące:

Państwa członkowskie Unii Europejskiej popierają przyjęcie decyzji o przystąpieniu Unii Europejskiej do GRECO w charakterze obserwatora.

Jeżeli decyzja ta nie zostanie podjęta na 83. posiedzeniu plenarnym GRECO w dniach 17–21 czerwca 2019 r. ani na następnym posiedzeniu plenarnym GRECO, państwa członkowskie Unii Europejskiej poprą przekazanie sprawy Komitetowi Ministrów, na którym poprą przyjęcie UE do GRECO jako obserwatora.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

*W imieniu Rady
Przewodniczący*